

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 6.12.2012
COM(2012) 757 final

2012/0352 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

**om ändring av genomförandebeslut 2011/344/EU om beviljande av ekonomiskt bistånd
från unionen till Portugal**

MOTIVERING

Efter en begäran från Portugal beviljade rådet den 17 maj 2011 landet ekonomiskt bistånd (rådets genomförandebeslut 2011/344/EU) till stöd för ett kraftfullt ekonomiskt program och reformprogram med syfte att återställa förtroendet, möjliggöra en återgång till hållbar tillväxt och värna om Portugals, euroområdet och EU:s finansiella stabilitet.

I enlighet med artikel 3.10 i beslut 2011/344/EU har kommissionen, tillsammans med IMF och i samarbete med ECB, gjort en sjätte utvärdering av genomförandet av de överenskomna åtgärderna samt dessa åtgärders effektivitet och ekonomiska och sociala konsekvenser.

Med beaktande av den senaste tidens ekonomiska, finanspolitiska och finansiella utveckling och politiska åtgärder anser kommissionen att de ekonomisk-politiska villkor som ligger till grund för biståndet behöver ändras något för att programmets mål ska kunna uppnås. Dessa ändringar beskrivs i ingressen till de föreslagna ändringarna av rådets genomförandebeslut.

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om ändring av genomförandebeslut 2011/344/EU om beviljande av ekonomiskt bistånd från unionen till Portugal

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) nr 407/2010 av den 11 maj 2010 om inrättandet av en europeisk finansiell stabiliseringsmekanism¹, särskilt artikel 3.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

- (1) I enlighet med artikel 3.10 i rådets genomförandebeslut 2011/344/EU har kommissionen tillsammans med Internationella valutafonden (IMF) och i samarbete med Europeiska centralbanken (ECB) genomfört den sjätte översynen av hur myndigheternas genomförande av de överenskomna åtgärderna fortskrider samt av de överenskomna åtgärdernas effektivitet och ekonomiska och sociala konsekvenser.
- (2) Efter en kraftig ekonomisk nedgång på 3 % i reala termer år 2012 väntas en gradvis återhämtning i den ekonomiska aktiviteten från och med andra halvåret 2013 med en återgång till positiva kvartalstillväxtsiffror. Framöver väntas den ekonomiska återhämtningen ta fart under 2014, trots en del motvind till följd av den svaga inhemska efterfrågan. Riskerna i förening med de makroekonomiska utsikterna finns övervägande på nedåtsidan. Särskilt skulle en kraftigare försämring än väntat av det ekonomiska klimatet i vissa länder i euroområdet kunna få externa effekter på Portugal.
- (3) Målet för budgetunderskottet 2012 på 5 % av BNP gäller fortfarande, även om det finns vissa risker. Medan budgetgenomförandet på utgiftssidan fortfarande är under kontroll fortsätter inkomsterna fram till oktober att understiga de redan nedreviderade målen. Ytterligare besparingar på runt 0,3 % av BNP håller på att verkställas för att uppfylla underskottsmålet, med det råder en viss osäkerhet om hur stora besparingar de i slutändan kommer att ge. Slutligen pågår fortfarande statistikmyndigheternas bedömning av huruvida flygplatskoncessionen (ANA), som uppskattas motsvara 0,7 % av BNP, kan betraktas som en underskottsminskande transaktion.
- (4) Budgetlagen för år 2013, som antogs den 27 november, innehåller diskretionära åtgärder på mer än 3 % av BNP för att uppnå underskottsmålet för 2013 på 4½ % av BNP. På utgiftssidan planeras i budgeten en betydande nedskärning av den offentliga lönebudgeten genom att dra ned på antalet anställda i förening med en minskning av övertidsersättningar och andra ersättningar. Rationaliseringsansträngningarna inom sjukvårdssektorn, statsägda

¹ EUT L 118, 12.5.2010, s. 1.

företag och offentlig-privata partnerskap kommer att fördjupas, samtidigt som de sociala utgifterna ytterligare stramas åt. På intäktsidan förutses i budgeten en heltäckande reform av den personliga inkomstskatten som kommer att minska antalet inkomstskikt i skatteskalen och öka den genomsnittliga skattesatsen i linje med europeiska standarder, samtidigt som progressiviteten bevaras och skatteförmånerna skärs ned. Därutöver tas en tilläggsskatt ut med 3,5 % på den del av den beskattningsbara inkomst som överstiger minimilönen liksom ett solidaritetspåslag på 2,5 % av inkomsten i det högsta inkomstskiktet och 5 % av inkomster överstigande 250 000 euro. Intäkter från bolagsskatt ökas genom att bland annat avdragsrätten för räntekostnader begränsas, tröskelvärde för den högsta skattesatsen på bolagsvinster sänks och metoden för särskilda förskottsbetalningar till bolag inom ramen för koncernbeskattning ändras. Budgeten innehåller också ändringar i indirekt beskattning, bland ökade punktskatter på tobak, alkohol och naturgas, en breddning av basen för fastighetsbeskattningen efter omvärdering av fastighetstaxeringsvärden samt införandet av en skatt på finansiella transaktioner. Vidare kommer egenavgifterna i socialförsäkringssystemet att höjas och även tas ut på tilläggsbetalningar för offentliganställda och arbetslöshetsersättningar.

- (5) Med beaktande av åtgärderna i budgeten kommer inkomstökningar att svara för 80 % av den finanspolitiska korrigeringen 2013, medan de återstående 20 % kommer från utgiftsnedskärningar (efter att ha medräknat effekterna av återinförandet av den trettonde månadslönen i den offentliga sektorn och en 1,1 extra månatlig pensionsutbetalning som ett resultat av författningsdomstolens beslut). Med tanke på de risker som är förenade med den starkt inkomstbaserade anpassningen håller myndigheterna på att förbereda beredskapsåtgärder uppgående till 0,5 % av BNP som ska sättas in om dessa risker blir verklighet. Åtgärderna kommer i huvudsak att bestå av utgiftsbesparingar, särskilt ytterligare sänkningar av lönekostnader, och kommer att specificeras närmare i början av 2013 i tid för den femte översynen.
- (6) Budgetsaneringsprocessen understöds av en rad strukturåtgärder för att förstärka kontrollen över de statliga utgifterna och förbättra inkasseringen av inkomster. Särskilt planeras en övergripande reform av budgetramverket för att göra det förenligt med god praxis i fråga om budgetrutiner och budgetstyrning. Det nya kontrollsystemet för åtaganden börjar visa resultat, men genomförandet behöver nogta övervakas för att säkerställa att åtaganden ligger i linje med tillgängliga medel. Reformerna inom den offentliga förvaltningen, som redan har givit upphov till betydande besparingar, kommer att fortsätta. Nyckelreformer för att omstrukturera skatteförvaltningen är närmast avslutade och myndigheterna är på väg att öka skattekontrollen och förstärka uppbörden av skatteinkomster. Omförhandlingen av offentlig-privata partnerskap har inletts och betydande besparingar beräknas uppnås under 2013 och framåt. Statsägda företag väntas i genomsnitt nå driftsresultat i balans till slutet av året. Reformen inom hälso- och sjukvårdssektorn genererar betydande besparingar och genomförandet av dem fortskrider på det hela taget som planerat.
- (7) En övergripande utgiftsöversyn har inletts som syftar till att höja de offentliga tjänsternas effektivitet och göra dem mer rättvisa, samtidigt som den väntas generera besparingar på omkring 4 miljarder euro eller 2,5 % av NP. Översynen syftar till att minska övertaligheten i den offentliga sektorns olika funktioner och enheter och omfördela resurser till tillväxtfrämjande utgiftsområden. Kartläggningen och kvantifieringen av åtgärderna samt en tidtabell för deras genomförande bör kunna preciseras närmare senast i februari 2013. Stabilitetsprogrammet för 2013 kommer att innehålla ytterligare information om konsolideringsplanen på medellång sikt.
- (8) Enligt kommissionens nuvarande beräkningar av nominell BNP-tillväxt (-1,0 % 2011, -2,3 % 2012, 0,3 % 2013 och 2 % 2014) och målen för konsolideringen av de offentliga finanserna

med 5 % av BNP 2012, 4½ % 2013 och 2½ % 2014 väntas skuldkvoten utvecklas på följande sätt: 108,1 % 2011, 120 % 2012, 122,2 % 2013 respektive 122,3 % 2014. Skuldkvoten skulle således plana ut från och med 2012 och därefter börja sjunka efter 2014, förutsatt fortsatta framsteg med att minska underskotten. Skuldutvecklingen påverkas av flera transaktioner utanför balansräkningen, däribland betydande förvärv av finansiella tillgångar, bland annat för en eventuell rekapitalisering av banker och finansiering till statligt ägda företag, liksom av differenser mellan upplupna och kontanta räntebetalningar.

- (9) Kapitalökningsansträngningen uppgående till 8,2 miljarder euro är närmast slutförd och kommer att göra det möjligt för de deltagande bankerna att uppfylla Europeiska bankmyndighetens krav på lagstadgade kapitalbuffertar, liksom programmålet om 10 % i kärnkapitalkvot vid årets slut. Det indikativa målet för kvoten mellan utlåning och insättningar på 120 % till senast 2014 kommer troligtvis att utfyllas samtidigt som vissa banker redan ligger under detta tröskelvärde i dagsläget. Ansprängningar att diversifiera finansieringskällorna för företagssektorn håller på att förstärkas. Lagstiftningen om bankrekonstruktion inklusive återvinningsplaner, brobanker och en rekonstruktionsfond håller på att slutföras.
- (10) Fortsatta framsteg har gjorts när det gäller att genomföra tillväxt- och konkurrenskraftshöjande strukturreformer. Förutom att förstärka en aktiv arbetsmarknadspolitik har myndigheterna åtagit sig att minska avgångsvederlagsutbetalningar för att främja arbetsmarknadsflexibilitet och skapande av arbetstillfällen. Genomförandet av åtgärdsprogrammet för högstadie- och gymnasieskolan och yrkesutbildningen går på det hela taget planenligt.
- (11) Genomförandet av tjänstedirektivet i syfte att minska hindren för marknadstillträde och öka konkurrensen och den ekonomiska aktiviteten genom att underlätta marknadstillträde för nya aktörer i de olika ekonomiska sektorerna går framåt i snabb takt. Tillståndsförfaranden och andra administrativa bördor har också förenklats inom olika ekonomiska sektorer såsom miljö och fysisk markplanering, jordbruk och landsbygdsutveckling, industri och geologi. En ramlag för att fastställa huvudprinciperna för de viktigaste nationella regleringsmyndigheternas sätt att fungera, inklusive deras anslag, med stark betoning på oberoende och självstyrande, håller på att färdigställas.
- (12) Reformen av rättssystemet fortskrider såsom planerat. Ytterligare framsteg har gjorts i fråga om att minska målefterläpningen och i fråga om mer övergripande reformer såsom den geografiska omorganiseringen av domstolsdistrikten och reformen av civilprocesslagstiftningen.
- (13) Varje åtgärd som krävs i kraft av detta beslut är avgörande för att återupprätta en sund ekonomisk och finansiell situation i Portugal och för att återställa landets förmåga att finansiera sig på marknaderna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 3 i genomförandebeslut 2011/344/EU ska ändras på följande sätt:

- (1) Punkt 7 ska ersättas med följande:

'7. Portugal ska vidta följande åtgärder under 2013, i linje med specifikationerna i samförståndsmemorandumet:

- a) Underskottet i de offentliga finanserna ska inte överstiga 4½ % av BNP 2013. Budgeten för 2013 ska innehålla varaktiga konsolideringsåtgärder på minst 3 % av BNP i syfte att minska underskottet i de offentliga finanserna inom den tidsram som anges i punkt 3. Den portugisiska regeringen ska undersöka sätt att lägga mer tyngd på utgiftsnedskärningar i det totala konsolideringspaketet för 2013 för att säkerställa en medelfristig tillväxtvänlig anpassning av de offentliga finanserna med tyngdpunkt på utgiftssidan. Givet de risker som är förenade med budgetgenomförandet ska den portugisiska regeringen senast i början av 2013 ta fram beredskapsåtgärder på motsvarande 0,5 % av BNP som bör aktiveras om sådana risker materialiseras.
- b) Budgeten för 2013 ska inkludera inkomstökande åtgärder, särskilt en reform av den personliga inkomstskatten som förenklar skattestrukturen, en breddning av skattebasen genom slopandet av vissa skatteförmåner och höjningar av den genomsnittliga skattesatsen med bevarad skatteprogressivitet, en breddning av bolagsskattebasen, en höjning av skattesatsen på kapitalinkomster, höjda punktskatter och ändringar i den periodiskt återkommande fastighetsbeskattningen.
- c) Budgeten för 2013 ska inkludera utgiftsbesparande åtgärder, särskilt en rationalisering av den offentliga förvaltningen, utbildning, hälso- och sjukvård och sociala förmåner. En nedskärning av lönebudgeten genom att dra ned på både fast och tillfälligt anställt personal och reducera övertidsersättningar, strömlinjeforma offentliga och privata sociala transfereringar och subventioner, minska överföringar till regionala och lokala myndigheter samt minska de statliga företagens drifts- och kapitalutgifter.
- d) Portugal ska fortsätta att genomföra sitt privatiseringsprogram.
- e) Portugal ska utveckla gemensamma prognosriktlinjer för regionala och lokala förvaltningar.
- f) Portugal ska fördjupa användningen av delade tjänster inom den offentliga förvaltningen.
- g) Portugal ska minska antalet lokalkontor inom sina fackministerier (t. ex. skatteförvaltning, socialförsäkringsförvaltning, rättsväsende) genom att slå samman dem i medborgarkontor och vidareutveckla e-förvaltningen under programmets hela löptid.
- h) Portugal ska fullfölja omorganiseringen och rationaliseringen av sjukhusnätet genom specialisering, sammanslagning och nedskärning av sjukvårdstjänster, gemensam ledning och gemensam drift av sjukhus samt slutföra genomförandet av handlingsplanen senast utgången av 2013.
- i) Med stöd av internationellt erkända experter och efter antagandet av ändringarna till den nya hyreslagen för tätortsområden (Urban Lease Act) nr 6/2006 och ett lagdekret som förenklar det administrativa förfarandet för fastighetsrenoveringar ska Portugal göra en övergripande översyn av hur bostadsmarknaden fungerar.
- j) Portugal ska utveckla ett markregistreringssystem för hela landet som medger en mer rättvis fördelning av samhällsekonomiska kostnader och intäkter i verkställandet av fysisk markplanering.
- k) Portugal ska göra fullt operationellt styrningsverktyget för att analysera, övervaka och bedöma resultaten och effekterna av politiken på utbildnings- och yrkesutbildningsområdet och ska inrätta referensskolor för yrkesutbildning.

- l) Portugal ska slutföra antagandet av ännu ej beslutade sektoriella ändringar som krävs för att fullt ut genomföra tjänstedirektivet.
- m) Portugal ska genomföra riktade åtgärder för att åstadkomma en fortlöpande minskning av de eftersläpande verkställighetsärendena för att komma tillrätta med domstolarnas målfetersläpning.
- n) Portugal ska anta ramlagen om de viktigaste nationella regleringsmyndigheterna i syfte att garantera deras fullständiga oberoende och finansiella, administrativa och ledningsmässiga självstyre.
- o) Portugal ska förbättra företagsklimatet genom att slutföra pågående reformer för att minska de administrativa bördorna [en gemensam kontaktpunkt enligt vad som avses i tjänstedirektivet och tillståndsbefriade projekt ("Zero Authorisations")] samt genomföra en ytterligare förenkling av befintliga tillståndsförfaranden, regleringar och andra administrativa bördor på det ekonomiska området, vilka utgör betydande hinder för utvecklingen av ekonomisk verksamhet.
- p) Portugal ska fullfölja reformen av lagstiftningen som reglerar hamnarbete och av hamnarnas ledningssystem, inklusive översynen av hamnförvaltningskoncessioner.
- q) Portugal ska genomföra åtgärderna som ska få transportsystemet att fungera bättre.
- r) Portugal ska genomföra åtgärderna som ska eliminera energitaxeskulden och fullt ut genomföra EU:s tredje energipaket."

"EUT L 376, 27.12.2006, s. 36.

**EUT L 255, 30.9.2005, s. 1.

***EUT L 48, 23.2.2011, s. 1.

- (2) Punkt 9 ska ersättas med följande: "1.

'9. I syfte att återställa förtroendet inom finanssektorn ska Portugal på lämpligt sätt rekapitalisera banksektorn och säkerställa en ordnad minskning av utlåningsgraden. I detta avseende ska Portugal genomföra den strategi för den portugisiska banksektorn som överenskommits med kommissionen, ECB och IMF så att den finansiella stabiliteten bibehålls. Portugal ska framför allt göra följande:

- a) Råda bankerna att uthålligt stärka sina säkerhetsbuffertar.
- b) Säkerställa en balanserad och metodisk minskning i banksektorns utlåningsgrad, vilket är ytterst väsentligt för att permanent undanröja finansieringsobalanser. Bankernas finansieringsplaner syftar till att minska kvoten mellan utlåning och inlåning till ett vägledande relation på uppskattningsvis 120 % senast år 2014 samt minska behovet av finansiering från eurosystelet på medellång sikt. Finansieringsplanerna ska ses över varje kvartal.
- c) Uppmuntra diversifieringen av finansieringsalternativ för företagssektorn och särskilt de små och medelstora företagen genom en rad åtgärder som syftar till att förbättra deras tillgång till kapitalmarknaderna och exportkreditförsäkring.

- d) Fortsätta att rationalisera den statsägda CGD-koncernen.
- e) Optimera processen för att återvinna tillgångar som överförts från BPN till de tre statsägda specialföretagen genom utkontraktering av förvaltningen av tillgångarna till en professionell tredje part, med ett mandat att över tiden gradvis återvinna tillgångar. Den portugisiska regeringen ska välja vilken part som ska förvalta tillgångarna genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande och i mandatet inkludera lämpliga incitament för att maximera återvinningen av tillgångar och minimera driftskostnaderna. Den portugisiska regeringen ska säkerställa överlåtelse i rätt tid av dotterbolag och tillgångar i de två andra statsägda specialföretagen.
- f) Utveckla och genomföra lösningar som erbjuder finansieringsalternativ till traditionella banklån för företagssektorn grundade på den uppsättning preliminära förslag som presenterats för att uppmuntra en diversifiering av finansieringsalternativ för företagssektorn. Den portugisiska regeringen ska bedöma effektiviteten i statsstödda försäkringssystem för exportkrediter i syfte att vidta lämpliga exportfrämjande åtgärder som är förenliga med unionslagstiftningen.
- g) Säkerställa de initiala och periodiska finansieringsarrangemangen för rekonstruktionsfonden i två steg – för det första genom att godkänna ett lagdekret om bankernas bidrag till rekonstruktionsfonden och för det andra genom att godkänna ett tillsynsmeddelande som gäller bankers specifika periodiska bidrag samt anta tillsynsmeddelanden om rekonstruktionsplanerna. Vid genomförandet av återvinnings- och rekonstruktionsplaner som rör bankerna ska de systemviktiga bankerna prioriteras.
- h) Genomföra ramverket för finansiella instituts deltagande i förfaranden för utomrättslig skuldsanering för hushåll, göra det smidigare att ansöka om omstrukturering av företagsskuld och genomföra en handlingsplan för att öka allmänhetens medvetenhet om skuldsaneringsverktyget.
- i) Lägga fram förslag för parlamentet om ändringar i den rättsliga ram som reglerar tillgång till offentliga medel för att göra det möjligt för staten att, i strikt begränsade omständigheter och i enlighet med regler för statligt stöd, utöva kontroll över ett institut och verkställa tvingande rekapitaliseringar.”

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Portugal.

Artikel 3

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*